

ΚΥΠΡΙΑΚΗ



ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ**

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ, ΙΣΧΥΟΣ ΜΕΧΡΙ 3.3 ΜWp, ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ**

Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Κάβο Γκρέκο» (CY3000010)

Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Κάβο Γκρέκο» (CY3000005)

Αρ. Φακέλων

02.15.003.001

02.15.004.017.001

Οκτώβριος, 2022



1. Εισαγωγή

Η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για την Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) - CY3000010 και την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) - CY3000005, του Δικτύου Natura 2000 «Κάβο Γκρέκο», υποβλήθηκε στα πλαίσια αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με Φωτοβολταϊκό Σύστημα (ΦΣ), δυναμικότητας 3 MWp, στον Δήμο Αγίας Νάπας, στην τοποθεσία «Μαζερή του Κούκου», (Φ/Σχ. 0/2-296-373, αριθμός τεμαχίων 62, 63, 64, 65 και 66). Το συνολικό εμβαδό των τεμαχίων είναι 35.373 τ.μ. και το προτεινόμενο έργο υπολογίζεται να καλύπτουν περίπου 80% της συνολικής έκτασης των υπό μελέτη τεμαχίων. Οι προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura 2000 ΖΕΠ και ΕΖΔ «Κάβο Γκρέκο», βρίσκονται σε απόσταση περίπου 300 μέτρων δυτικά και νότια της περιοχής μελέτης όπου προτείνεται η κατασκευή και λειτουργία του ΦΣ, Οι ΖΕΠ και ΕΖΔ «Κάβο Γκρέκο» έχουν χαρακτηρισθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για διατήρηση των άγριων πτηνών και της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την διατήρηση ειδών και οικοτόπων. Τόσο οι οικοτόποι όσο και τα είδη που διαβιούν στην περιοχή προστατεύονται με βάση τους περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμους του 2003 έως 2012 και τους περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμους του 2003 έως 2017. Η εν λόγω μελέτη εξετάστηκε από την Ad - hoc Επιτροπή, στις 8 Σεπτεμβρίου, 2022, η οποία αξιολόγησε τα στοιχεία που αφορούν στα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής.

2. Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με Φωτοβολταϊκό Σύστημα (ΦΣ), δυναμικότητας 3 MWp, στον Δήμο Αγίας Νάπας. Τα πλαίσια του ΦΠ θα τοποθετηθούν σε βάσεις, οι οποίες θα στερεωθούν στο έδαφος σε σειρές, με την μέθοδο της πασσαλόμπηξης. Η περιοχή μελέτης περιλαμβάνεται στην Πολεοδομική Ζώνη Αγροτικής Χρήσης Γα1, όπου οι κύριες χρήσεις γης είναι οι καλλιέργειες με δημητριακά. Η πρόσβαση στην περιοχή μελέτης γίνεται μέσω εγγεγραμμένου δρόμου που εφάπτεται στο νότιο σύνορο του τεμαχίου αρ. 66. Το προτεινόμενο έργο θα αποτελείται από:



- 4700 Φωτοβολταϊκά πλαίσια ισχύος 700 W το κάθε ένα
- Μεταλλικές βάσεις στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων
- Μετατροπείς δικτύου
- Ηλεκτρολογικό εξοπλισμό
- Δωμάτιο Μετρητών ΑΗΚ
- Περίφραξη περιμετρικά των τεμαχίων

3. Χαρακτηριστικά των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και των τεμαχίων για το προτεινόμενο έργο

3.1 Χαρακτηριστικά της Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Κάβο Γκρέκο»

Η προστατευόμενη περιοχή Κάβο Γκρέκο χαρακτηρίζεται ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) λόγω της παρουσίας σημαντικών οικοτόπων και σημαντικών ειδών χλωρίδας και πανίδας τα οποία περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ σε χερσαίο και θαλάσσιο περιβάλλον.

3.1.1 Τύποι Οικοτόπων

Η βλάστηση της περιοχής Κάβο Γκρέκο αποτελείται σε μεγάλο ποσοστό της έκτασης της από εκτεταμένους θαμνώνες αοράτου *Juniperus phoenicea*. Η περιοχή καλύπτεται επίσης από εκτάσεις χαμηλής βλάστησης με φρύγανα καθώς και από μίξη των δύο τύπων βλάστησης (αόρατοι με φρύγανα). Μικρότερα τμήματα της περιοχής καλύπτονται από άλλους οικοτόπους με ιδιαίτερη αξία να αποδίδεται σε οικοτόπους προτεραιότητας όπως τα εποχικά λιμνία (3170), φυτοκοινωνίες με αγρωστώδη και θερόφυτα (6220), παλλούρες (5220).

Συνολικά, η περιοχή περιλαμβάνει τους ακόλουθους τύπους φυσικών οικοτόπων:

- 1110 – Αμμοσύρσεις που καλύπτονται συνεχώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους
- 1120* - Θαλάσσια βενθική βλάσηση με Ποσειδώνιες (*Posidonia oceanica*)
- 1170 – Ύφαλοι



- 1210 – Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας
- 1240 – Απόκρημνες βραχώδεις ακτές της Μεσογείου με βλάστηση (με ενδημικά *Limonium* spp.)
- 1310 – Μονοετής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών
- 1430 – Ιβηρικές αλο-νιτρόφιλες λόγχμες
- 3170* – Μεσογειακά εποχιακά τέλματα
- 5212 - Δενδρώδεις θαμνώνες με *Juniperus phoenicea*
- 5220* - Θαμνώνες *Ziziphus lotus*
- 5420 - Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (5420 - Cisto-Micromerietea)
- 6220* - Ξηροφυτικοί λειμώνες της Μεσογείου με αγρωστώδη και μονοετή Thero-Brachypodietea
- 8210 – Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή της ενδοχώρας με χασμοφυτική βλάστηση
- 8330 – Κατακλυζόμενα ή εν μέρει κατακλυζόμενα θαλάσσια σπήλαια

3.1.2 Χλωρίδα και πανίδα

Ο συνολικός αριθμός των ειδών χλωρίδας που έχουν καταγραφεί στο Κάβο Γκρέκο ανέρχεται στα 409 από τα οποία 12 είδη είναι ενδημικά της Κύπρου. Ο αριθμός των επιγενών που έχουν καταγραφεί στο Κάβο Γκρέκο είναι μόλις 11. Ο σχετικά μεγάλος αριθμός ειδών οφείλεται στην ποικιλία των ενδιαιτημάτων και ειδικά στη μεγάλη έκταση των ανοιχτών και χαμηλών θαμνώνων όπου δημιουργούνται πολλά και ποικίλα μικροενδιαιτήματα. Επιπρόσθετα στην περιοχή, έχουν καταγραφεί 15 απειλούμενα είδη που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου.

Η πανίδα της περιοχής είναι εξίσου πλούσια, αφού πέραν της πλούσιας πτηνοπανίδας, φιλοξενεί 59 σημαντικά είδη και υποείδη ασπονδύλων (χερσαία και θαλάσσια), 3 είδη αμφιβίων, 15 είδη ερπετών καθώς και 6 τουλάχιστον είδη χερσαίων θηλαστικών. Από αυτά ξεχωρίζουν δύο θαλάσσια θηλαστικά τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ όπως στο θαλάσσιο περιβάλλον η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) και το ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*). Στην εν λόγω περιοχή είχαν καταγραφεί επίσης άτομα φρουτονουχτερίδας (*Rousettus aegyptiacus*), είδος που επίσης περιλαμβάνεται στο Παραρτημα II της Οδηγίας των οικοτόπων. Πέραν των σημαντικών αυτών ειδών, έχουν καταγραφεί διάφορα είδη θηλαστικών όπως την αλεπού (*Vulpes vulpes*), το λαγό (*Lepus europaeus*) και το



σκαντζόχοιρο (*Hemiechinus auritus dorothea*), διάφορα είδη ερπετών όπως φίδια και σαύρες καθώς και μια μεγάλη ποικιλία πεταλούδων.

3.2. Χαρακτηριστικά της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Κάβο Γκρέκο»

Η περιοχή ΖΕΠ Κάβο Γκρέκο αποτελεί το σημαντικότερο σημείο για τα πουλιά που μεταναστεύουν προς βορρά, την άνοιξη και αντίστροφα το φθινόπωρο, καθώς βρίσκεται στα νότια του νησιού οπότε και αποτελεί την πρώτη στεριά που συναντούν τα πουλιά. Επιπλέον, αποτελεί ένα από τα τελευταία σημεία ξεκούρασης πριν ξεκινήσουν για το νότο το φθινόπωρο. Η εν λόγω περιοχή αποτελεί καθορισμένο σημαντικό μεταναστευτικό διάδρομο για αρκετά είδη αποδημίας τόσο προς βορά όσο και προς νότο. Αρκετά είδη πτηνοπανίδας χρησιμοποιούν την περιοχή για σταθμό κατά την μετανάστευση, για φωλεοποίηση αλλά και για τροφοληψία. Η περιοχή έχει ιδιαίτερη αξία για τα αποδημητικά πουλιά και ιδιαίτερα για τα αποδημητικά αρπακτικά, χάριν κυρίως στην γεωγραφική της θέση, αλλά και λόγω της ποικιλίας των οικοτόπων που παρουσιάζει. Η περιοχή του Κάβο Γκρέκο καθορίστηκε ως ΖΕΠ λόγω της παρουσίας 5 ειδών χαρακτηρισμού πτηνοπανίδας:

- Μαυροφάλκονο (*Falco vespertinus*)
- Ασπροσιάχινο (*Circus macrourus*)
- Μελισσοφάγος (*Merops apiaster*)
- Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*)
- Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*)

Τα μεταναστευτικά αρπακτικά (είδη χαρακτηρισμού), περνούν από τη ΖΕΠ σε σημαντικούς αριθμούς, κυρίως κατά το Φθινόπωρο. Τα είδη αυτά περιλαμβάνουν:

- *Pernis apivorus*
- *Falco vespertinus*
- *Circus aeruginosus*
- *Milvus migrans*



- *Neophron percnopterus*
- *Circaetus gallicus*
- *Circus macrourus*
- *Circus pygargus*
- *Accipiter nisus*
- *Buteo búteo*
- *Buteo rufinus*
- *Aquila pomarina*
- *Aquila pennatus*
- *Pandion heliaetus*
- *Falco naumanni*
- *Falco tinnunculus*
- *Falco columbarius*
- *Falco subbuteo*
- *Falco cherrug*
- *Falco peregrinus*

3.3 Χαρακτηριστικά περιοχής προτεινόμενου έργου

Στα τεμάχια χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, υπάρχει καλλιέργεια με 66 Χαρουπιές (*Ceratonia siliqua*), 22 Ελιές (*Olea europaea*), συστάδα με 23 Κυπαρίσια (*Cupressus sempervirens*) και διάφορα χωροκατακτητικά είδη, όπως ακακίες και καλαμιώνες. Επίσης, στο βόρειο μέρος των προτεινόμενων τεμαχίων, καταγράφονται 3 είδη οικοτόπων:

- 5212 - Δενδρώδεις θαμνώνες με *Juniperus phoenicea*
- 5330 – Θερμό-Μεσογειακοί και προ-στεππικοί Θαμνώνες, και
- 5420 – Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (*Cisto-Micromerietea*).



Όσον αφορά την πτηνοπανίδα στην ευρύτερη περιοχή του προτεινόμενου έργου, κατά την διάρκεια καταγραφών από τον μελετητή, εντοπίστηκαν συνολικά 32 είδη πτηνών. Από αυτά, τα 3 αποτελούν ενδημικά είδη (Θουπί - *Otus scops cyprius*, Σκαλιφούρτα – *Oenanthe cyprica* και Τρυπομάζης – *Sylvia melanothorax*). Επίσης, 3 είδη από τις καταγραφές, αποτελούν είδη χαρακτηρισμού της περιοχής ΖΕΠ «Κάβο Γκρέκο» (Σκαλιφούρτα – *Oenanthe cyprica* και Τρυπομάζης – *Sylvia melanothorax* και Μελισσοφάγος – *Merops apiaster*). Επίσης, το μόνο αρπακτικό που καταγράφηκε στην περιοχή είναι ο Κίτσης (*Falco tinnuculus*).

4. Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ)

Η διεξαγωγή Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης πηγάζει μέσα από τις πρόνοιες του Άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και του Άρθρου 16 των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων (153(I)/2003, 131(I)/2006, 113(I)/2012), για προτεινόμενα έργα τα οποία δύναται να επηρεάσουν περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με τους στόχους διατήρησης και διαχείρισης της περιοχής. Τα μέλη της Ad hoc Επιτροπής χρησιμοποίησαν τα στοιχεία για τα οικοσυστήματα, τη χλωρίδα και πανίδα που παρουσιάστηκαν στη μελέτη και σε συνδυασμό με τις δικές τους εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρίες εξέτασαν το έργο όσον αφορά στις επιπτώσεις του στην εν λόγω περιοχή Natura 2000. Λήφθηκαν επίσης υπόψη τα δεδομένα και στοιχεία που υπάρχουν στα Διαχειριστικά Σχέδια της ΖΕΠ και ΕΖΔ «Κάβο Γκρέκο». Η Επιτροπή απαρτιζόταν από εκπρόσωπους του Τμήματος Περιβάλλοντος, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, του Τμήματος Δασών, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου.

Για την διαμόρφωση των συμπερασμάτων, έχουν ληφθεί υπόψη τα ακόλουθα:

α) τα στοιχεία της ΜΕΟΑ που αφορούν στα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας για τη διατήρηση των Αγρίων Πτηνών (2009/147/ΕΕ) και στα Παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την διατήρηση των οικοτόπων, καθώς και σε άλλα είδη χλωρίδας και πανίδας της περιοχής,



- β) οι εξειδικευμένες γνώσεις των μελών της Επιτροπής,
- γ) η πιθανότητα ύπαρξης αρνητικών επιπτώσεων του έργου στην περιοχή, τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία του,
- δ) πιθανές αθροιστικές και συσσωρευτικές επιπτώσεις από άλλα έργα στην περιοχή,
- ε) τα Διαχειριστικά Σχέδια της ΖΕΠ και της ΕΖΔ «Κάβο Γκρέκο».
- στ) πιθανή διατάραξη και όχληση που θα προκληθεί και η απώλεια θέσεων αναπαραγωγής και τροφοληψίας στα είδη της περιοχής.

5. Ανάλυση πιθανών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συσσωρευτικών επιπτώσεων

Σύμφωνα με την Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, οι πιθανές επιπτώσεις από την κατασκευή και υλοποίηση του έργου, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Επιπτώσεις στα είδη καθορισμού της ΖΕΠ «Κάβο Γκρέκο» κατά το στάδιο της κατασκευής του έργου

- Επιπτώσεις από τον θόρυβο, κατά τις εργασίες αποψίλωσης της χλωρίδας, χωματουργικές εργασίες, λειτουργία μηχανημάτων και διακίνηση οχημάτων για τη μεταφορά υλικών
- Επιπτώσεις από τη διασπορά σκόνης

Επιπτώσεις στα είδη καθορισμού της ΖΕΠ «Κάβο Γκρέκο» από την λειτουργία του έργου

- Αποψίλωση έκτασης 6.873 τ.μ. περίπου, που αντιστοιχεί στο 19% της συνολικής έκτασης των τεμαχίων του προτεινόμενου έργου. Σε αυτά περιλαμβάνονται μέρος των οικοτόπων 5330, 5212 και 5420, καθώς και περίπου 20 δέντρα χαρουπιάς, ηλικίας πέραν των 10 χρόνων, τα οποία προτείνεται από του μελετητές να μεταφυτευτούν στο βόρειο σημείο του τεμαχίου αρ. 62. Αυτό, θα έχει ως αποτέλεσμα τον επηρεασμό σε μικρό βαθμό της διαβίωσης των πτηνών που χρησιμοποιούν την έκταση των τεμαχίων για φώλιασμα και τροφοληψία.
- Σύμφωνα με την Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, δεν προγραμματίζονται στην περιοχή άλλα Φωτοβολταϊκά πάρκα. Παρόλα αυτά, υπάρχουν πιέσεις στην περιοχή από άλλες δραστηριότητες, όπως οικιστικές, μεμονωμένες κατοικίες, παραθεριστικές, τουριστικές και εμπορικές αναπτύξεις, δημόσιες υποδομές, γεωργικές δραστηριότητες και δραστηριότητες



αναψυχής, οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν απειλές και συσσωρευτικές επιπτώσεις στα είδη καθορισμού της περιοχής.

Με βάση τα πιο πάνω και για την μείωση πιθανών επιπτώσεων στα είδη καθορισμού της ΕΖΔ και ΖΕΠ «Κάβο Γκρέκο», τα μέλη της Ad-hoc Επιτροπής, ζήτησαν από τον μελετητή όπως αλλάξει την χωροθέτηση του έργου, ως εξής:

- Τα Φωτοβολταϊκά πλαίσια να τοποθετηθούν αποκλειστικά στην έκταση των τεμαχίων χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, όπου υφίστανται καλλιέργειες δημητριακών,
- Να μην αφαιρεθεί η φυσική βλάστηση (με εξαίρεση τα ξενικά χωροκατακτικά είδη ακακίας και καλαμιώνες). Τα υφιστάμενα δέντρα χαρουπιών, ελιών και κυπαρισσιών να παραμείνουν ανέπαφα,
- Να μην γίνει καμία επέμβαση στο βόρειο μέρος των τεμαχίων χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, όπου απαντούν οι οικότοποι 5212, 5330 και 5420,
- Να μην γίνει καμία επέμβαση στο κεντρικό μέρος των τεμαχίων χωροθέτησης του έργου, έτσι ώστε να διατηρηθούν ανέπαφες οι καλλιέργειες με 66 Χαρουπιές (*Ceratonia siliqua*) και 22 Ελιές (*Olea europaea*), καθώς και η συστάδα με 23 Κυπαρίσσια (*Cypressus sempervirens*) που υπάρχουν στα τεμάχια,
- Η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ, να ακολουθεί την υφιστάμενη όδευση, συνολικού μήκους περίπου 400 – 500 μέτρων.

Όλοι οι όροι που πρέπει να εφαρμοστούν για την κατασκευή και λειτουργία του έργου, αναφέρονται στο **Παράρτημα Ι.**

6. Συμπεράσματα

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης του έργου, έχουν ληφθεί υπόψη τόσο η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, όσο και ο νέος χωροταξικός σχεδιασμός του έργου, καθώς και η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ, όπως αυτά αποστάληκαν από τους μελετητές με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις 12/09/2022 και κοινοποιήθηκαν στα μέλη της Ad-hoc Επιτροπής. Ο τελικός χωροταξικός



σχεδιασμός και η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με την ΑΗΚ, επισυνάπτονται στο **Παράρτημα II**. Επίσης, λήφθηκαν υπόψη τα στοιχεία και οι ίδιες γνώσεις των εκπροσώπων των Τμημάτων / Υπηρεσίας και των ατόμων με εξειδικευμένες γνώσεις (Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου). Οι γραπτές θέσεις της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων επισυνάπτονται στο **Παράρτημα III**.

Συμπερασματικά, οι επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου, από την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με Φωτοβολταϊκό Σύστημα (ΦΣ), δυναμικότητας 3 MWp, στον Δήμο Αγίας Νάπας, σε τεμάχια που γειτνιάζουν από την ΖΕΠ και ΕΖΔ «Κάβο Γκρέκο », είναι αναστρέψιμες και δεν θα επιφέρουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, στα είδη καθορισμού, ούτε στους στόχους διατήρησης των εν λόγω περιοχών, εφόσον εφαρμοστούν οι όροι οι οποίοι αναφέρονται στο **Παράρτημα I**. Όλοι οι όροι θεωρούνται ουσιώδεις. Συνεπώς, με βάση τα πιο πάνω, το έργο μπορεί να υλοποιηθεί, σύμφωνα με το νέο χωροταξικό σχεδιασμό και την σύνδεση με το δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ, όπως υποδεικνύονται στο **Παράρτημα II**.

Έλενα Ερωτοκρίτου

Τομέας Προστασίας της Φύσης
και της Βιοποικιλότητας

Οκτώβριος 2022



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ουσιώδεις όροι για την κατασκευή και λειτουργία του έργου

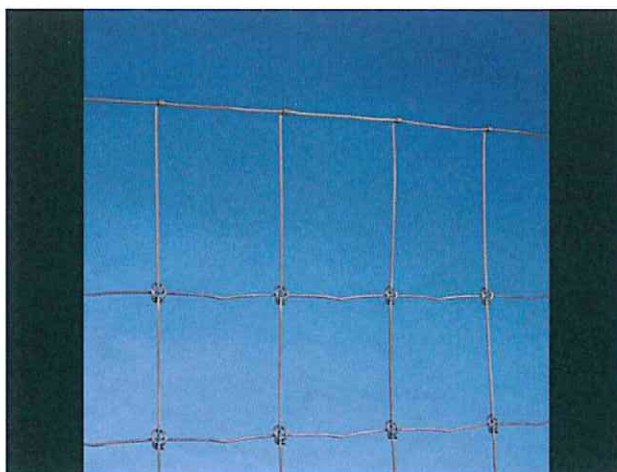
- Τα Φωτοβολταϊκά πλαίσια να τοποθετηθούν αποκλειστικά στην έκταση των τεμαχίων χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, όπου υφίστανται καλλιέργειες δημητριακών.
- Να μην αφαιρεθεί η φυσική βλάστηση (με εξαίρεση τα ξενικά χωροκατακτικά είδη ακακίας και καλαμιώνες) και τα υφιστάμενα δέντρα χαρουπιών, ελιών και κυπαρισσιών να παραμείνουν ανέπαφα.
- Να μην γίνει καμία επέμβαση στο βόρειο μέρος των τεμαχίων χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, όπου απαντούν οι οικότοποι 5212, 5330 και 5420.
- Να μην γίνει καμία επέμβαση στο κεντρικό μέρος των τεμαχίων χωροθέτησης του έργου, έτσι ώστε να διατηρηθούν ανέπαφες οι καλλιέργειες με 66 Χαρουπιές (*Ceratonia siliqua*) και 22 Ελιές (*Olea europea*), καθώς και η συστάδα με 23 Κυπαρίσσια (*Cypressus sempervirens*) που υπάρχουν στα τεμάχια,
- Η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ, να ακολουθεί την υφιστάμενη όδευση, συνολικού μήκους περίπου 400 – 500 μέτρων.
- Να διατηρηθούν οι υφιστάμενοι λιθοφράχτες κατά μήκος των συνόρων των παρακείμενων αγροτεμαχίων και των αγροτικών δρόμων.
- Να διατηρηθεί η γεωμορφολογία και το ανάγλυφο του εδάφους, με υφιστάμενη μέση κλίση της τάξεως του 5% από βόρεια προς νότια της περιοχής χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου.
- Οι οχληρές κατασκευαστικές εργασίες να πραγματοποιηθούν το καλοκαίρι, έτσι ώστε να αποφευχθεί όχληση των φωλεάζοντων ενδημικών ειδών (χειμώνας) και των μεταναστευτικών αρπακτικών ειδών (άνοιξη και φθινόπωρο), τα οποία αποτελούν είδη χαρακτηρισμού ή/και περιλαμβάνονται στους στόχους διατήρησης της περιοχής ΖΕΠ «Κάβο Γκρέκο». Στην περίπτωση που είναι εφικτό, οι οχληρές εργασίες να γίνουν την ίδια χρονική περίοδο και ταυτόχρονα για μείωση του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους.
- Να οριοθετηθεί η περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου πριν από την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.



- Οι μετακινήσεις των οχημάτων να περιορίζονται εντός του χώρου του εργοταξίου και οι κατασκευαστικές εργασίες να εκτελούνται στην περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου.
- Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Να μην γίνει βελτίωση, αναβάθμιση, διαπλάτυνση, ασφαλιτόστρωση ή εγγραφή του υφιστάμενου οδικού δικτύου, το οποίο αποτελείται από χωματόδρομους.
- Σε τυχόν ανάγκη περίφραξης της περιοχής του έργου η περίφραξη πρέπει να φιλική προς το περιβάλλον και να είναι τέτοια η οποία δεν θα αποκλείει τα είδη πανίδας να εισέρχονται και να εξέρχονται του χώρου (να αρχίζει από ύψος 20 εκατοστών από το έδαφος), και οι δε διαστάσεις του τελιού της περίφραξης θα πρέπει να είναι συγκεκριμένες. Επίσης, η βάση της περίφραξης δεν θα πρέπει να ενισχυθεί με μπετόν. Ακολουθούν σχετικές προδιαγραφές περίφραξης σε περίπτωση που υπάρξει ανάγκη για περίφραξη, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.
- Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2009, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια απόρριψης αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής και Περιβάλλοντος. Τα οποιαδήποτε χόματα ή άλλα υλικά εκσκαφών προκύψουν, να χρησιμοποιηθούν για τοπικές εξομαλύνσεις περιμετρικά του έργου και τα εναπομείναντες μικρές ποσότητες να απομακρυνθούν σύμφωνα με τις ενδεικνυόμενες διαδικασίες και τη σχετική νομοθεσία.
- Δεν θα γίνεται χρήση εντομοκτόνων ή ζιζανιοκτόνων. Σε περίπτωση που χρειαστεί να γίνει μερική διαχείριση της άγριας βλάστησης στο χώρο που θα έχουν τοποθετηθεί τα πλαίσια τότε αυτή θα γίνεται με χειρονακτικούς τρόπους, εκτός της κύριας περιόδου φωλεοποίησης και κατόπιν συνεννόησης με την Υπηρεσία Θήρας & Πανίδας.
- Μετά από το πέρας των εργασιών να γίνει γενική αποκατάσταση του χώρου και φύτευση διαφόρων ιθαγενών δενδρυλλίων και θάμνων που παρατηρούνται ήδη στην περιοχή.
- Τυχόν επιπρόσθετοι ή επί μέρους όροι δυνατό να ενσωματωθούν στο στάδιο της έκδοσης της Πολεοδομικής άδειας.

Προδιαγραφές περιφράξης σε περίπτωση που υπάρξει ανάγκη για περιφράξη
(Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας)

1. Για στύλους να χρησιμοποιηθούν ξύλινοι, όπως στη φωτογραφία πιο κάτω.
2. Το πλέγμα που θα χρησιμοποιηθεί για την περιφράξη να έχει ύψος 1,20 μέτρα με τετραγωνική πλέξη [(τύπου Deer fence) (όχι ρομβοειδή)] με τις πιο κάτω προδιαγραφές:
 - Οριζόντιο σύρμα διαμέτρου 2,5χιλ. με τάση εφελκυσμού 1150/1350N/mm,
 - Κατακόρυφο σύρμα διαμέτρου 2,5χιλ. με τάση εφελκυσμού 650/850N/mm,
 - Απόσταση μεταξύ κατακόρυφων συρμάτων 150χιλ.
 - Τα οριζόντια σύρματα να είναι εννέα και να σχηματίζουν οκτώ ανοίγματα εκ των οποίων τα πρώτα τρία να είναι 10εκ., τα επόμενα δύο 15εκ. ενώ τα τελευταία τρία 20εκ.
 - Όλα τα σύρματα να είναι γαλβανισμένα εν θερμώ με κράμα ψευδαργύρου / αλουμινίου (zinc aluminium galvanized Zn95%Al 5%) σύμφωνα με το πρότυπο EN10244-2.
 - Τύπος πλέξης σύμφωνα με την φωτογραφία πιο κάτω ή παρόμοια.



3. Η τοποθέτηση του πλέγματος να γίνεται με ειδικούς σφικτήρες (τύπου Grippler medium).
4. Φωτογραφικό δείγμα περιφράξης ακολουθεί στην πιο κάτω φωτογραφία.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

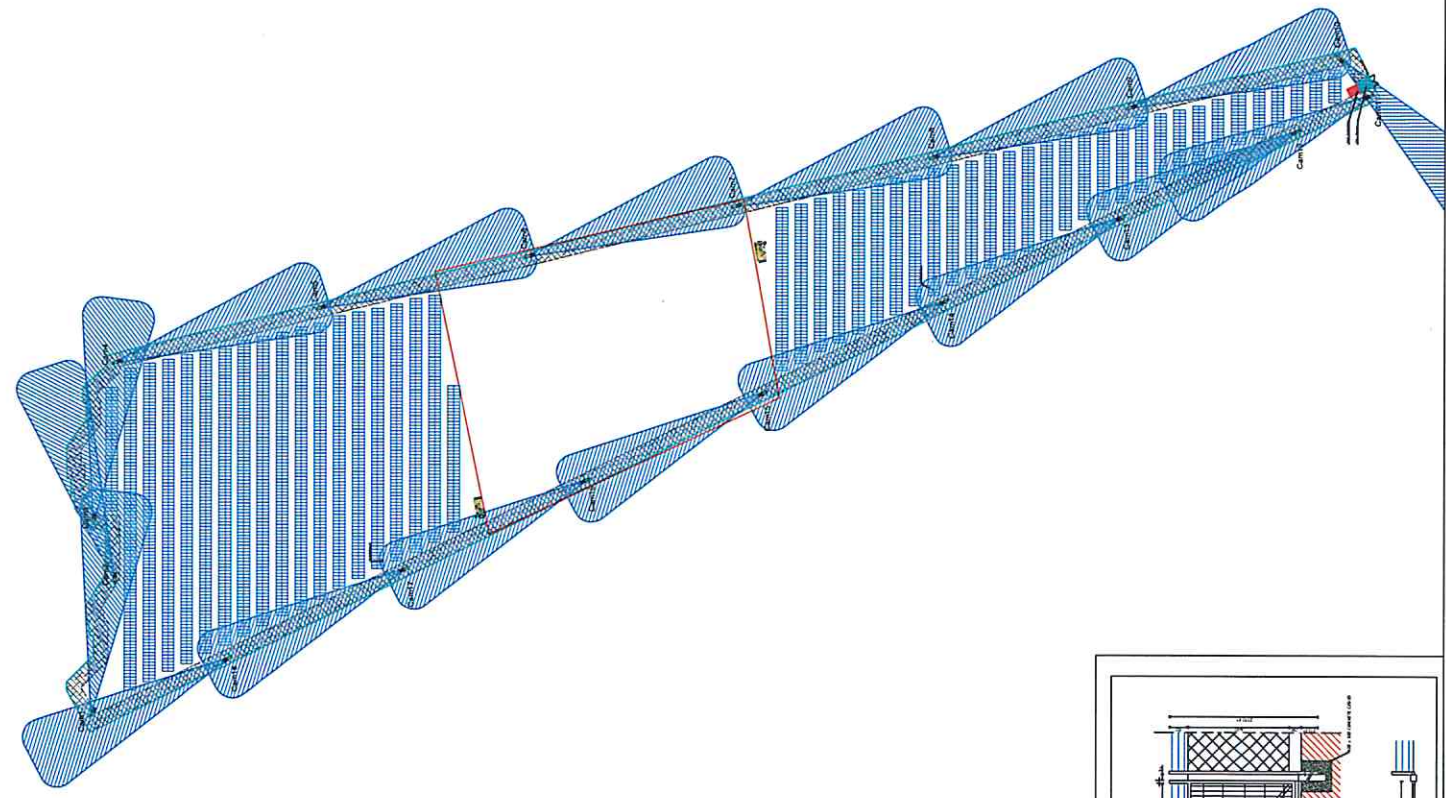
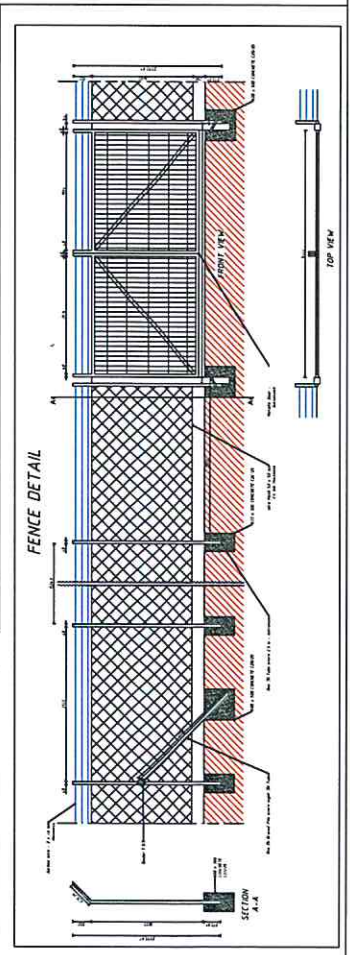
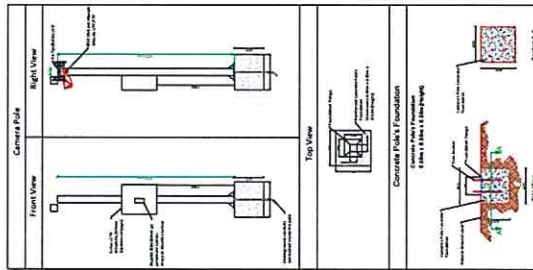
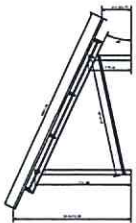


ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

TABLE
DETAIL



Legend	
	Fence
	Buffer Zone
	EAC Substation
	Production Substations
	Perimeter security pole with Camera

Material No.	INVERTER SUBSTATION QUANTITY	PITCH	STRING
#1	12 nos	7.0 m	

SOLAR POWER PROJECT
Perimeter 3.27 MWp

Project Name: _____
Project Owner: _____
Site: _____
Phase: _____
Approval: _____
Scale: _____

DESIGN FOR CONSTRUCTION

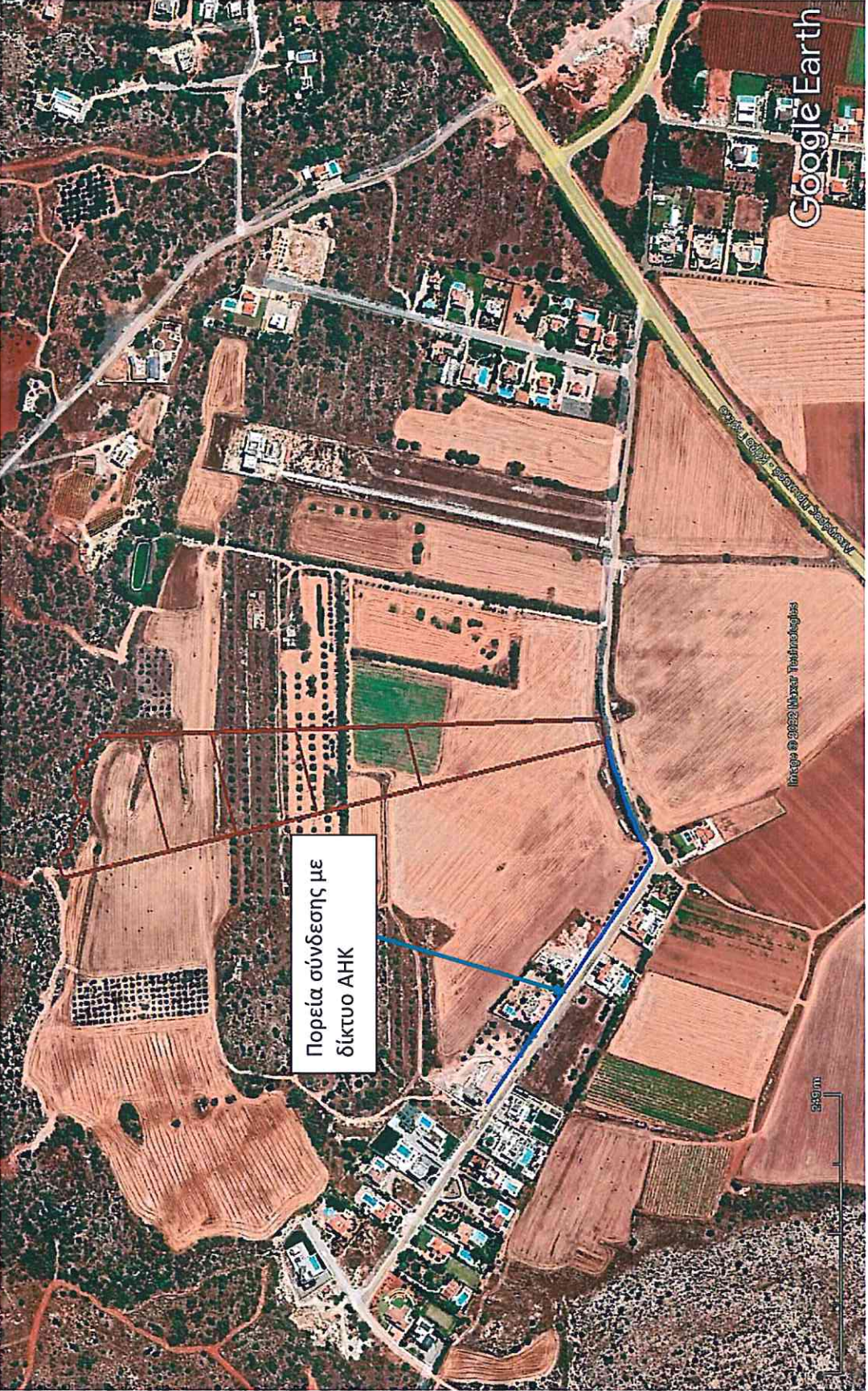
Project No: _____
Project Name: _____
Project Owner: _____
Scale: _____

General Layout
Scale: 1:625 GEL

SUNEL
SUNEL ENGINEERING & CONSULTING

AUTHORIZED PERSON ABOUT PROJECT

Checked By: _____
Date: _____
Approved By: _____
Date: _____



Πορεία σύνδεσης με
δίκτυο ΑΗΚ

Google Earth

Image © 2022 Maxar Technologies

249 m

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ



ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΜΚΟ)

Γεωργίου Σεφέρη 4B, 1076 Λευκωσία | Τ.Θ. 28539, 2080 Λευκωσία | Τηλέφωνο: 22 313750 & 22 879240
Τηλεομοιότυπο: 22 879241 | Ηλεκτρονική διεύθυνση: info@opok.org.cy | Ιστοσελίδα: www.opok.org.cy

Επείγον – Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Email: info@opok.org.cy

Τρίτη, 13 Σεπτεμβρίου 2022

Προς:

Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος

Κοινοποίηση:

Προϊστάμενη Τομέα Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Βιοποικιλότητας Τμήματος Περιβάλλοντος
Μέλη Ad-hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Δέουσα Εκτίμηση)

Αγαπητέ κ. Χατζηπαναγιώτου,

Θέμα: Συνεδρία της Ad-hoc Επιτροπής για την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, που έγινε στις 08.09.2022, στα πλαίσια του περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα έργα Νόμου του 2018 [N. 127(I)/2018], για την εφαρμογή του Άρθρου 16 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου [N. 153(I)/2003] – Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης από την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου, ισχύος 3.3 MW, στον Δήμο Αγίας Νάπας της επαρχίας Αμμοχώστου – Τοποθέτηση Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

1. Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται στα διοικητικά όρια του Δήμου Αγίας Νάπας, στην επαρχία Αμμοχώστου, στα τεμάχια 62, 63, 64, 65 και 66, Φύλλο / Σχέδιο 0/2-296-373, στην τοποθεσία Μαζερή του Κούκου. Η έκταση του τεμαχίου 62 είναι 8,583 τ.μ., του τεμαχίου 63 είναι 6,675 τ.μ., του τεμαχίου 64 είναι 6,695 τ.μ., του τεμαχίου 65 είναι 6,702 τ.μ. και του τεμαχίου 66 είναι 6,718 τ.μ. Το συνολικό εμβαδόν των τεμαχίων χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου είναι 35,373 τ.μ. και οι εγκαταστάσεις του προτεινόμενου έργου σχεδιάζεται να καλύπτουν περίπου 80% της συνολικής έκτασης των υπό μελέτη τεμαχίων.

2. Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται σε υψόμετρο 60-85 μέτρων πάνω από τη μέση στάθμη της θάλασσας και σε απόσταση περίπου 300 μέτρων στα δυτικά από τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ με κωδικό CY3000005) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ με κωδικό CY3000010) Κάβο Γκρέκο. Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται εκτός της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά (Important Bird Area – IBA με κωδικό 12010) Κάβο Γκρέκο, η οποία αναγνωρίστηκε από τον Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου (BirdLife Cyprus), αλλά εντός του Γνωστού Διαδρόμου – Περάσματος Διέλευσης Αποδημητικών Άγριων Πτηνών Κάβο Γκρέκο, ο οποίος καθορίστηκε από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

3. Τα τεμάχια χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου εμπίπτουν σε Πολεοδομική Ζώνη Αγροτικής Χρήσης Γα1 και η υφιστάμενη χρήση γης είναι οι καλλιέργειες με δημητριακά, οι οποίες καταλαμβάνουν περίπου 80% της συνολικής έκτασης της άμεσης περιοχής μελέτης. Επιπλέον, στα τεμάχια χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου καταγράφεται δεντροκαλλιέργεια με 66 Χαρουπιές (*Ceratonia siliqua*) και 22 Ελιές (*Olea europaea*), συστάδα με 23 Κυπαρίσσια (*Cupressus sempervirens*), χωροκατακτητικά ξένα είδη, κυρίως Ακακίες (*Acacia saligna*) και Καλαμιώνες (*Phragmites australis*), καθώς και λιθοφράχτες κατά μήκος των συνόρων των παρακείμενων αγροτεμαχίων και των αγροτικών δρόμων. Επιπλέον, στο βόρειο μέρος της περιοχής χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου καταγράφονται 3 τύποι φυσικών οικοτόπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ): 5212 – Δενδρώδεις θαμνώνες με Άρκευθο

(*Juniperus phoenicia*), 5330 – Θερμομεσογειακοί και προστεππικοί θαμνώνες και 5420 – Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (Cisto-Micromerietea).

4. Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να έχει οποιοσδήποτε επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης της περιοχής ΕΖΔ (CY3000005) Κάβο Γκρέκο. Ωστόσο, στην περιοχή χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, καταγράφονται 32 είδη άγριων πτηνών, εκ των οποίων τα 21 περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας για τα Πουλιά (2009/147/ΕΚ, πρώην Οδηγία 79/409/ΕΟΚ). Τα 3 από αυτά τα είδη αποτελούν είδη χαρακτηρισμού της παραπλήσιας περιοχής ΖΕΠ (CY3000010) Κάβο Γκρέκο: ο Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*), η Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyprica*) και ο Μελισσοφάγος (*Merops apiaster*). Στην περιοχή χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου καταγράφονται επίσης 3 ενδημικά είδη που περιλαμβάνονται στους στόχους διατήρησης της παραπλήσιας περιοχής ΖΕΠ (CY3000010) Κάβο Γκρέκο: το Θουπί (*Otus scops cyprius*), η Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyprica*) και ο Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*). Σύμφωνα με την Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για το προτεινόμενο έργο (Ιούνιος 2022), το μόνο αρπακτικό είδος πτηνοπανίδας που καταγράφηκε στην περιοχή χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου είναι ο Κίτσης (*Falco tinnunculus*).

5. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την «Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για το Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο (Master Plan) για τη Δημιουργία Γηπέδου Γκολφ στην Αγία Νάπα» (Απρίλιος 2018), τα τεμάχια χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου περιλαμβάνονταν στην περιοχή μελέτης του προτεινόμενου γηπέδου γκολφ με παρεμφερείς οικιστικές, τουριστικές και εμπορικές αναπτύξεις (βλ. «Χάρτης 2.1-1: Τοποθεσία Προτεινόμενου Έργου», σελ. 18, «Πίνακας 2.1-1: Τεμάχια που εμπίπτουν στην Προτεινόμενη Ανάπτυξη», σελ. 19-20, και «Χάρτης 2.1-2: Κτηματολογικός Χάρτης Άμεσης Περιοχής Έργου», σελ. 21). Σύμφωνα επίσης με την «Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000 ΤΚΣ Κάβο Γκρέκο και ΖΕΠ Κάβο Γκρέκο, από την κατασκευή και λειτουργία γηπέδου γκολφ και συνοδευτικών εγκαταστάσεων, βάσει των απαιτούμενων του Άρθρου 6.3 και 6.4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ» (Απρίλιος 2018), πέρα από τον Κίτση (*Falco tinnunculus*), στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου καταγράφεται, σε σημαντικούς μάλιστα αριθμούς, το Μαυροφάλοκο (*Falco vespertinus*), καθώς και αρκετά άλλα σημαντικά είδη, σε μικρότερους αριθμούς, όπως ο Γερακαετός (*Aquila pennata*), το Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*), το Βαλτοσιάχινο (*Circus aeruginosus*), το Καμποσιάχινο (*Circus pygargus*), το Κιρκινέζι (*Falco naumanni*), ο Ζάνος (*Falco peregrinus*) και το Μελισσοσιάχινο (*Pernis ptilorhynchus*), τα οποία περιλαμβάνονται στην ομάδα μεταναστευτικών αρπακτικών ειδών χαρακτηρισμού της περιοχής ΖΕΠ (CY3000010) Κάβο Γκρέκο (βλ. «Πίνακας 5.2-7: Είδη αρπακτικών πτηνών (εξαιρούνται τα *Falco vespertinus* και *Falco sp.*) που παρατηρήθηκαν στην περιοχή μελέτης και την ευρύτερη περιοχή», σελ. 76-81).

6. Παράλληλα, επισημαίνεται ότι η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για το προτεινόμενο έργο (Ιούνιος 2022) περιλαμβάνει αρκετές αδόκιμες και λανθασμένες αναφορές, με σημαντικότερες τις ακόλουθες:

- «Παρόλη την εκτενή παρακολούθηση των παραπλήσιων βραχωδών ακτών της ευρύτερης περιοχής μελέτης δεν έγινε κατορθωτή η καταγραφή του αποδημητικών αρπακτικών πτηνών να χρησιμοποιούν τον παραπλήσιο μεταναστευτικό διάδρομο» (βλ. «7.5.1. Συνοπτική αναφορά σε σημαντικά ευρήματα για την πτηνοπανίδα», σελ. 64). Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο έργο χωροθετείται σε απόσταση περίπου 1-1.5 χλμ. από την βραχώδη ακτογραμμή.

- «Σύμφωνα με έρευνα που έχει γίνει στο αρχείο έργων του Τμήματος Περιβάλλοντος δεν έχει βρεθεί να προγραμματίζονται αντίστοιχα έργα στην περιοχή μελέτης, ώστε να μπορούν να εξεταστούν συναθροιστικές επιπτώσεις κατά το στάδιο κατασκευής και κατά το στάδιο λειτουργίας τους. Στα πλαίσια αυτά δεν υπάρχουν συναθροιστικές επιπτώσεις στην περιοχή μελέτης από την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου» (βλ. «7.8. Συναθροιστικές Επιπτώσεις στα Είδη Καθορισμού της ΖΕΠ», σελ. 70). Τονίζεται ότι η εκτίμηση των συναθροιστικών επιπτώσεων αναφέρεται αποκλειστικά σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συγκεκριμένα φωτοβολταϊκά πάρκα, με αποτέλεσμα να μην λαμβάνονται υπόψη οι υπέρμετρες πιέσεις, οι σοβαρές απειλές και οι σημαντικές συσσωρευτικές επιπτώσεις που παρατηρούνται στην ευρύτερη περιοχή και προκύπτουν κυρίως από οικιστικές, παραθεριστικές, τουριστικές και εμπορικές αναπτύξεις, γεωργικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αναψυχής, καθώς και μεμονωμένες κατοικίες και δημόσιες υποδομές.

- «Πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών να εντοπιστούν οι φωλιές των πτηνών και να μεταφερθούν σε άλλη περιοχή, κατόπιν συνεργασίας του εργολάβου με την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας» (βλ. «8. Μέτρα για την Προστασία των Ειδών Καθορισμού της ΖΕΠ», σελ. 73). Το προτεινόμενο μέτρο μετριασμού είναι ανεφάρμοστο και αναποτελεσματικό.

- «Να μεταφυτευτούν οι χαρουπιές που επηρεάζονται από την κατασκευή του φωτοβολταϊκού πάρκου στο βόρειο σύνορο του προτεινόμενου έργου. Οι χαρουπιές αυτές απαριθμούνται στις 20 και είναι μικρής ηλικίας <10 ετών» (βλ. «8. Μέτρα για την Προστασία των Ειδών Καθορισμού της ΖΕΠ», σελ. 73). Σημειώνεται ότι οι χαρουπιές φαίνεται να είναι μεγαλύτερης ηλικίας, πέραν των 10 ετών, και η πιθανότητα επιτυχούς μεταφύτευσης τους είναι μικρή.

7. Πέραν των πιο πάνω, στη Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για το προτεινόμενο έργο (Ιούνιος 2022) αναφέρεται επίσης ότι, «όσον αφορά τη σύνδεση του φωτοβολταϊκού πάρκου με το εθνικό δίκτυο ηλεκτροδότησης, ο ιδιοκτήτης βρίσκεται στο στάδιο διαβούλευσης με την ΑΗΚ. Συνεπώς στο παρόν στάδιο δεν υπάρχουν πληροφορίες της όδευσης του δικτύου μέσης τάσης με το οποίο θα συνδεθεί το προτεινόμενο έργο» (βλ. «4.6 Δημόσια Υποδομή», σελ. 36). Κατά την παρουσίαση της εν λόγω μελέτης στις 08.09.2022, η εκπρόσωπος της ομάδας μελετητών ανέφερε ότι ο πλησιέστερος υποσταθμός της ΑΗΚ χωροθετείται σε απόσταση περίπου 4.6 χλμ. από τα τεμάχια χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, ενώ σύμφωνα με σχετικό χάρτη που απεστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 12.09.2022, η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ ακολουθεί υφιστάμενη όδευση, συνολικού μήκους περίπου 400-500 μέτρων.

8. Με βάση τα πιο πάνω, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου δεν φέρει ένσταση για την περιβαλλοντική έγκριση του προτεινόμενου έργου, υπό τους ακόλουθους ουσιώδεις όρους:

- Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια να τοποθετηθούν αποκλειστικά στην έκταση των τεμαχίων χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου όπου υφίστανται καλλιέργειες δημητριακών.

- Να μην αφαιρεθεί η φυσική βλάστηση και να μην επηρεαστούν τα υφιστάμενα δέντρα (χαρουπιές, ελιές και κυπαρίσσια), εξαιρουμένων χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ακακίες και καλαμιώνες).

- Να διατηρηθεί ανέπαφο το βόρειο μέρος της περιοχής χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, όπου απαντώνται οι οικότοποι 5212 – Δενδρώδεις θαμνώνες με Άρκευθο (*Juniperus phoenicia*), 5330 – Θερμομεσογειακοί και προστεπικοί θαμνώνες και 5420 – Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (*Cisto-Micromerietea*).

- Να διατηρηθεί ανέπαφο το κεντρικό μέρος της περιοχής χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου, όπου υφίσταται δεντροκαλλιέργεια με 66 Χαρουπιές (*Ceratonia siliqua*) και 22 Ελιές (*Olea europaea*), καθώς και συστάδα με 23 Κυπαρίσσια (*Cupressus sempervirens*).

- Να διατηρηθούν οι υφιστάμενοι λιθοφράχτες κατά μήκος των συνόρων των παρακείμενων αγροτεμαχίων και των αγροτικών δρόμων.

- Να διατηρηθεί η γεωμορφολογία και το ανάγλυφο του εδάφους, με υφιστάμενη μέση κλίση της τάξεως του 5% από βόρεια προς νότια της περιοχής χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου.

- Η σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ να ακολουθεί την υφιστάμενη όδευση, συνολικού μήκους περίπου 400-500 μέτρων, όπως καταδεικνύεται στο σχετικό χάρτη που απεστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 12.09.2022.

- Οι οχληρές κατασκευαστικές εργασίες να πραγματοποιηθούν το καλοκαίρι, έτσι ώστε να αποφευχθεί όχληση των φωλεάζοντων ενδημικών ειδών (χειμώνας) και των μεταναστευτικών αρπακτικών ειδών (άνοιξη και φθινόπωρο), τα οποία αποτελούν είδη χαρακτηρισμού ή/και περιλαμβάνονται στους στόχους διατήρησης της περιοχής ΖΕΠ (CY3000010) Κάβο Γκρέκο. Στην περίπτωση που είναι εφικτό, οι οχληρές εργασίες να γίνουν την ίδια χρονική περίοδο και ταυτόχρονα για μείωση του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους.

- Να οριοθετηθεί η περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου πριν από την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.

- Οι μετακινήσεις των οχημάτων να περιορίζονται εντός του χώρου του εργοταξίου και οι κατασκευαστικές εργασίες να εκτελούνται στην περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου.

Όπως πάντοτε, παραμένουμε στη διάθεση σας για περαιτέρω πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.

Με εκτίμηση,



Κλείτος Παπάστυλιανού

Επιστημονικός & Διοικητικός Λειτουργός

Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου

